

SPRAWOZDANIA

SEMINARE
t. 39 * 2018, nr 1, s. 199-207

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI WYŻSZEGO SEMINARIUM DUCHOWNEGO TOWARZYSTWA SALEZJAŃSKIEGO W KRAKOWIE W ROKU SEMINARYJNYM 2016/2017

WPROWADZENIE

Inspiracją na kolejny rok formacji i studiów w WSDTS były słowa papieża Franciszka wygłoszone do osób konsekrowanych i kapłanów w Krakowie 30 lipca 2016 roku, w których podkreślił misję osób konsekrowanych: „Jezus posyła. Od samego początku pragnie On, aby Kościół wychodził, aby szedł w świat. Chce aby to czynił tak, jak On sam tego dokonał, jak On został przez Ojca posłany na świat: nie jako potężny, ale w postaci sługi”. Oprócz tego szczególnym wyzwaniem dla całej wspólnoty stały się dwa główne wydarzenia z życia Kościoła i Zgromadzenia Salezjańskiego: 75 rocznica męczeńskiej śmierci Piątki Poznańskiej oraz 100-lecie śmierci św. Brata Alberta, połączone z rokiem pamięci poświęconym temu wielkiemu Polakowi, którego relikwie spoczywają w Krakowie. Z kolei wiązanka Księdza Generała Angela Fernandez Artima na rok kalendarzowy dotycząca tematu rodziny: „Jesteśmy Rodziną. Każdy dom szkołą życia i miłości” stała się zachętą do stworzenia seminaryjnego domu, w którym uczy się miłości poprzez codzienne życie, naukę, modlitwę oraz wzajemną służbę.

1. SEMINARYJNA WSPÓLNOTA FORMACYJNA

W roku akademickim 2016/2017 dyrektorem wspólnoty seminaryjnej i rektorem WSDTS w Krakowie był ks. dr Dariusz Kozłowski. Wraz z nim radę domu tworzyli: ks. Andrzej Rolnik, wikariusz dyrektora i prorektor WSDTS ds. studiów, ks. dr Robert Bieleń (rektor kaplicy p.w. MB Wspomnienia Wiernych), ks. Tadeusz Mietła (katecheta) i ks. Witold Majcher (ekonom). Ponadto wspólnotę zakonno-seminaryjną współtworzyli: ks. Dariusz Porzucek (kierownik biblioteki, spowiednik), ks. Henryk Badura (spowiednik), ks. Jan Krawiec, ks. Jan Wilkołek, ks. dr hab. Tadeusz Biesaga, prof. UPJPII, ks. dr Józef Marszałek i koadiutor Ludwik Jarosz. Wraz z nowym rokiem akademickim do wspólnoty przybyli dwaj współbracia z Ukrainy, ks. Ignacy Ryndzionek i ks. Tadeusz Mietła (z Odessy), który zastąpił na stanowisku katechety ks. Rafała Burnickiego. Rok sabatyczny spędził w seminarium ks. dr Zbigniew Lato z Rosji. Współbracia w okresie formacji było 36 (35 alumnów i jeden koadiutor): 9 na trzecim roku studiów, 12 na czwartym, 5 na piątym i 10 na szóstym.

2. INAUGURACJA

Inauguracja nowego roku akademickiego miała miejsce 1 października. Punktem kulminacyjnym była wspólna Msza św., której przewodniczył i kazanie wygłosił przełożony Inspektorii Krakowskiej – ks. Dariusz Bartocha. Oficjalna część inauguracji obejmowała roczne sprawozdanie przedstawione przez rektora ks. Dariusza Kozłowskiego oraz wykład inauguracyjny ks. prof. Zbigniewa Formelli SDB z Uniwersytetu Salezjańskiego w Rzymie pt. *Formacja ludzka w dojrzałości integralnej*. W imieniu władz Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie głos zabrał ks. dr hab. Sylwester Jędrzejewski SDB. Inaugurację zakończyło odśpiewanie akademickiego *Gaudeamus igitur* pod dyktando pana Andrzeja Korzeniowskiego profesora Akademii Muzycznej z Krakowa.

3. WSPÓŁPRACA Z UPJPII W KRAKOWIE

Od pięciu lat WSDTS realizuje bardziej ścisłą współpracę z Wydziałem Teologicznym Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, która otwiera możliwości jeszcze lepszej konsolidacji

z papieską uczelnią w zakresie dydaktyki. W minionym roku czterech współbraci było etatowymi pracownikami dydaktycznymi i naukowymi UPJPII oraz wykładowcami w seminarium: ks. dr hab. Wojciech Życiński, prof. UPJPII, ks. dr hab. Tadeusz Biesaga, prof. UPJPII, ks. dr hab. Sylwester Jędrzejewski, ks. dr Roman Mazur. Spośród księży diecezjalnych, zakonnych i osób świeckich, sześciu wykładowców UPJPII było bezpośrednio zaangażowanych w prowadzenie zajęć dydaktycznych: ks. prof. dr hab. Kazimierz Panuś, ks. prof. dr hab. Jan Orzeszyna, pan dr hab. Marek Kita, o. dr hab. Dariusz Kasprzak OFMCap, prof. UPJPII, ks. dr Jan Klimek, ks. dr Stanisław Mieszczak SCJ.

Wspólnota seminaryjna czynnie włączyła się w życie Papiieskiego Uniwersytetu Jana Pawła II poprzez udział w seminariach naukowych oraz innych wydarzeniach kulturalnych organizowanych przez wspólnotę uniwersytecką. Rektor i prorektor WSDTS uczestniczyli w Radach Wydziału Teologicznego UPJPII. Studenci i wychowawcy seminarium brali udział w ważniejszych wydarzeniach akademickich: w dorocznej pielgrzymce alumnów do sanktuarium św. Jana Pawła II, w uroczystej inauguracji roku akademickiego i sympozjach naukowych. Dziesięciu współbraci z czwartego i piątego roku studiów otrzymało stypendia naukowe za bardzo dobre wyniki w nauce i szerokie zaangażowanie w wielu wydarzeniach pastoralnych, wychowawczych i kościelnych.

4. PERSONEL DYDAKTYCZNY WSDTS

W roku sprawozdawczym funkcję Rektora pełnił ks. dr Dariusz Kozłowski, którego wspomagał w organizacji zajęć dydaktycznych ks. mgr Andrzej Rolnik – prorektor ds. studiów. Personel dydaktyczny w roku akademickim 2016/2017 tworzyło 33 wykładowców: 20 spośród nich to salezianie; 8 wykładowców to osoby duchowne przynależące do diecezji bądź do innych zakonów; pozostałe 5 osób to wykładowcy świeccy, w tym trzy kobiety. Wśród wykładowców 7 posiadało tytuł naukowy profesora, 14 status samodzielnego pracownika naukowego, 17 wykładowców posiadało stopień doktora, pozostali tytuł zawodowy magistra.

Duży wkład w nauczanie naszych alumnów ma 9 współbraci dojeżdżających z Lublina, Warszawy oraz Wrocławia będących pracownikami naukowymi Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II oraz Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego. Wśród nich są profesorowie tytularni: ks. prof. Henryk Skorowski, ks. prof. Jarosław Koral, ks. prof. Kazimierz Mísiaszek, ks. prof. Henryk Stawniak oraz ks. prof. Jerzy Gocko.

5. STUDIA

Studia przebiegały zgodnie z programem opartym o *Ratio Studiorum pro Polonia*, wytycznymi UPJPII z Krakowa oraz założeniami *Formacji Salezjanów ks. Bosko*. Rok akademicki obejmował w sumie 30 tygodni wykładowych. Liczba ta została powiększona o jeden tydzień zajęć zorganizowanych w ramach ćwiczeń i warsztatów chóru seminaryjnego Canticum prowadzonych przez pana Andrzeja Korzeniowskiego, wykładowcę na Akademii Muzycznej w Krakowie.

a) Seminarium naukowe

W minionym roku akademickim prowadzono 8 seminariów naukowych:

1. Teologia biblijna – ks. dr Roman Mazur SDB; ks. dr Ryszard Kempniak SDB; dr Maria Miduch;
2. Teologia dogmatyczna – ks. dr hab. Wojciech Życiński SDB, prof. UPJPII;
3. Teologia moralna i katolicka nauka społeczna – ks. prof. dr hab. Jerzy Gocko SDB;
4. Bioetyka – ks. dr hab. Tadeusz Biesaga SDB, prof. UPJPII;
5. Liturgia – ks. dr Stanisław Mieszczak SCJ;
6. Teologia duchowości – o. dr hab. Marian Zawada OCD;
7. Patrologia – ks. dr hab. Dariusz Kasprzak OFMCap, prof. UPJPII;
8. Teologia pastoralna – ks. dr Wojciech Krawczyk SDB;
9. Historia Kościoła – ks. dr hab. Jan Pietrzykowski SDB.

b) Magisteria

27 lutego 2017 r. miały miejsce egzaminy magisterskie dla studentów roku VI. Komisji egzaminacyjnej przewodniczył prodziekan ds. studiów magisterskich – ks. dr hab. Roman Bogacz, prof. UPJPII. Dk. Michał Piechota zdał egzamin licencjacki z teologii pastoralnej na UPJPII. Po egzaminie diakoni rozjechali się na praktyki duszpasterskie i katechetyczne do wybranych placówek w czterech inspektoriatkach.

6. SYMPOZJA, KURSY I SZKOLENIA

Alumni seminarium brali udział w kilkunastu sympozjach i sesjach naukowych, kursach i szkoleniach organizowanych przez różne uczelnie oraz instytucje na terenie całego kraju. Należą do nich:

1. XXX Łądzkie Sympozjum Liturgiczne zorganizowane w Wyższym Seminarium Duchownym Towarzystwa Salezjańskiego w Łądzie poświęcone sakramentowi chorych *Świadomość sakramentu chorych wczoraj i dziś*;

2. Sympozjum naukowe w Płocku zatytułowane *Rodzina #Najwspanialszy Projekt*;

3. Sympozjum zatytułowane *Zabawić, czy zbawić* we Wrocławiu;

4. Seminarium poświęcone wydaniu nowej książki *Święto Boga Ojca Stworzyciela* zorganizowane w WSDTS w Krakowie. Pozycja ta jest zbiorem referatów z sympozjów naukowo-artystycznych, będących kontynuacją festiwalu piosenki religijnej „Sacrosong” wydanych pod red. ks. Andrzeja Szpaka SDB i Małgorzaty Pelc;

5. Konferencja naukowa *Kościół a jedność – 500-lecie reformacji*, zorganizowana na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie przez Katedrę Eklezjologii Wydziału Teologicznego pod patronatem ks. kard. Gerharda L. Müllera, Prefekta Kongregacji Nauki Wiary;

6. W ramach konferencji ks. Dyrektora odbyły się spotkania m.in. z ks. dr. Jarosławem Wąsowiczem SDB, który przedstawił życiorys oraz film dokumentalny o bpie Antonim Baraniaku SDB; z ko. Karolem Domagałą z Ośrodka Wychowawczego z Różanogostoku, który opowiedział o swojej niezwykle barwnej, ale i wymagającej pracy psychologa w tym ośrodku oraz przybliżył bogatą ofertę tego dzieła wychowawczego, mówiąc między innymi o hipoterapii – formie rehabilitacji psychoruchowej, w której stosuje się pracę z końmi; z ks. Arturem Świeżym SDB, archiwistą inspektorii krakowskiej z wykładem historycznym o błogosławionej Piątce Poznańskiej; z o. Henrykiem Cisowskim OFMCap i panią Jolantą Kaczmarczyk z Dzieła Pomocy św. Ojca Pio w Krakowie, którzy opowiedzieli o dziele dla bezdomnych, które prowadzą w centrum Krakowa; z ks. Leszkiem Królem SDB, ekonomem inspektorii wrocławskiej, który podzielił się refleksją dotyczącą ubóstwa zakonnego.

7. ŚWIĘCENIA, ŚLUBY WIECZYSTE I POSŁUGI

W sobotę 27 maja w Ełku, Łądzie, Lublinie i Wrocławiu 10 diakonów przyjęło święcenia kapłańskie. 8 czerwca w święto Chrystusa Najwyższego i Wiecznego Kapłana neoprezbiterzy odprawili swoją pierwszą Mszę św. w kościele rektoralnym pod wezwaniem Maryi Wspomożycielki Wiernych. Homilię wygłosił ks. Wojciech Życiński, a liturgię oprawą muzyczną przygotował chór seminaryjny Canticum. Na koniec nowo wyświęceni kapłani udzielili prymicyjnego błogosławieństwa.

24 czerwca czterech alumnów przyjęło święcenia diakonatu udzielone przez bpa Leszka Leskiewicza, biskupa pomocniczego diecezji tarnowskiej.

W minionym roku 13 alumnów złożyło śluby wieczyste, 12 przyjęło posługę akolitu, a 9 – lektoratu.

8. BIBLIOTEKA

W roku akademickim 2016/17 działania personelu Biblioteki Wyższego Seminarium Duchownego Towarzystwa Salezjańskiego skupiły się wokół dostosowywania bazy elektronicznego katalogu w celu jej implementowania do nowego programu KOHA. Po rozmowach z zarządem biblioteki Krakowskiej Akademii im. Frycza Modrzewskiego zrezygnowano z podjęcia współpracy z powodu wysokich kosztów oferowanej przez nich usługi. Aby nie zrezygnować ze zmiany programu i ujednocnienia

danych znajdujących się w kilku bazach wygenerowanych w wyniku zmieniających się przepisów katalogowania, podpisano umowę o przystąpieniu do Katalogu Centralnego w ramach Federacji Bibliotek Kościelnych FIDES, której biblioteka WSDTS jest członkiem. Podjęta współpraca obejmuje pomoc informatyczną w scalaniu i porządkowaniu katalogu, co jest warunkiem do sfinalizowania współdziałania z Centralnym Katalogiem NUKAT.

Drugim, równie ważnym kierunkiem działań jest katalogowanie książek pochodzących z zakupu oraz ofiarowanych przez darczyńców. W tym roku akademickim nabyto 420 nowych pozycji. Z darów natomiast oprócz dubletów pozyskano 550 woluminów, których nie było na stanie biblioteki, oraz 790 książek, które posiadano tylko w jednym egzemplarzu. Około 300 sztuk zostało przeznaczonych do zbioru znajdującego się w czytelni.

Na bieżąco prowadzona jest prenumerata 100 czasopism. Są one zamawiane w przedsiębiorstwie Kolporter SA lub bezpośrednio w redakcjach. Część z nich jest gromadzona na zasadach wymiany międzybibliotecznej. Biblioteka gromadzi także różnego rodzaju wydawnictwa audiowizualne (filmy, audiobooki, płyty CD itp.), które wciąż czekają na opracowanie. W ciągu roku akademickiego dokonano 910 wypożyczeń.

9. FORMACJA SEMINARYJNA

Zasadnicze cele formacji w poszczególnych wymiarach (ludzki, duchowy, intelektualny i duszpastersko-wychowawczy) są zawarte w dokumentach Kościoła i Zgromadzenia Salezjańskiego. Są one stale uaktualniane poprzez opracowanie i realizowanie Programu Życia Wspólnoty. W minionym roku formacja ogniskowała się wokół następujących celów:

a) Salezjanin-mystyk, czyli skupiony na Bogu (formacja duchowa).

Cele w tym wymiarze dotyczyły przede wszystkim: dalszego podtrzymywania dodatkowych inicjatyw modlitewnych oraz głębszego zaangażowania w tym wymiarze (adoracja Najświętszego Sakramentu), dowartościowania Kwartalnych Dni Skupienia, miesięcznych Dni Skupienia, czytania duchownego, *lectio divina* oraz pogłębienia tożsamości i jedności salezjańskiej. Wprowadzono również cykl codziennych, krótkich kazań biblio-pastoralnych, które głosili księża i diakoni. Troska o życie duchowe znalazła swój wyraz w wierności *Osobistemu programowi życia* oraz podejmowaniu wspólnotowych inicjatyw dotyczących życia duchowego

b) Salezjanin-prorok, czyli zaangażowanie w życiu wspólnotowym (formacja ludzka).

W tym wymiarze formacji celem stało się: uczenie się odpowiedzialnego wykorzystania wolnego czasu, pielęgnowanie braterskiego kontaktu ze współbraćmi, podejmowanie większej odpowiedzialności za wspólne dobro, weryfikacja realizacji naszego Programu Życia, zwiększanie koordynacji w czasie grania Misterium Męki Pańskiej, dowartościowanie wieloletnich pracowników naszego domu oraz nabywanie nowych umiejętności poprzez różne zajęcia warsztatowe i szkolenia (dokument inspektorialny o ochronie dzieci i młodzieży)

c) Salezjanin-sługa, czyli oddany pracy z młodzieżą (formacja intelektualna i duszpasterska).

W Programie zwrócono uwagę na jakość przygotowania intelektualnego, uczestnictwo w sympozjach, sesjach naukowych oraz na zaangażowanie duszpasterskie. Przygotowanie pastoralne w naszym seminarium realizowano w następujących formach: ćwiczenia i praktyki objęte programem studiów w ramach przedmiotów pastoralnych i katechetycznych oraz praktyki wakacyjne, świąteczne, raz w tygodniu,

1) zaangażowania okresowe:

- wystawianie Misterium Męki Pańskiej na scenie naszej sali teatralnej;
- pomoc w przeprowadzeniu niedzieli powołaniowej;
- prowadzenie rekolekcji wielkopostnych i przygotowanie do nich;
- pomoc w organizacji dni skupienia dla młodzieży; prenowicjat;
- pomoc w organizacji Świąt Młodzieży w inspektoriat macierzystych;

2) zaangażowania systematyczne:

- zaangażowanie w duszpasterstwo młodzieżowe przy kaplicy MB Wspomożenia Wiernych (Ziemia Boga, ministranci, schola);
- zaangażowanie w pracę Wolontariatu Misyjnego;
- pomoc w Saltromie w prowadzeniu świetlicy „Świat dziecka”;
- pomoc w oratorium w Pychowicach;
- zarządzanie stroną www.losiowka.pl, artykuły ze zdjęciami z życia seminaryjnego (święta, okolicznościowe imprezy, itp.); wydanie dwóch numerów ŁOŚ PRESSU (Narodzenie Pańskie i Wielkanoc). Działalność grupy Art. 43.

10. WAŻNIEJSZE WYDARZENIA

a) Wydarzenia ewangelizacyjne i modlitewne:

- XII pielgrzymka śladami Karola Wojtyły – robotnika (8 października);
- Wielka Pokuta zorganizowana na Jasnej Górze 15 października 2016 roku za wszystkie grzechy popełnione w Polsce (jednym z organizatorów tego spotkania był salezjanin – ks. Dominik Chmielewski);
- Peregrynacja kopii obrazu Matki Bożej Częstochowskiej w dniach 21 i 22 listopada związana z przygotowaniem oraz z obchodami 1050. rocznicy chrztu Polski (pelegrynujący po zakonach męskich obraz ofiarował zakonnikom 50 lat temu Sługa Boży Kardynał Stefan Wyszyński, by w ten sposób przygotować wspólnoty na Milenium Chrztu Polski);
- pielgrzymka z okazji roku Brata Alberta do Sanktuarium Ecce Homo prowadzonego przez siostry albertynki w Krakowie przy ulicy Woronicza 10 (była ona okazją do poznania nie tylko osoby św. Brata Alberta Chmielowskiego, ale także charyzmatu jego poprzedników, w tym bł. Bernardyny Jabłońskiej i modlitwy przez ich wstawiennictwo);
- obchody 75. rocznicy męczeńskiej śmierci błogosławionych oratorianów 9-11 czerwca w Poznaniu pod przewodnictwem ks. generała Angela Fernandez Artime (były one okazją do zwiedzenia miejsc związanych z bł. Piątką Poznańską – wiernymi do końca; tradycyjne wieczorne słówko miało miejsce w Forcie VII, gdzie Franciszek Kęsy, Jarogniew Wojciechowski, Edward Kaźmierski, Edward Klinik i Czesław Józwiak byli przetrzymywani).

b) Wydarzenia kulturalne:

- 16 maja miało miejsce spotkanie autorskie z panią dr Marią Miduch na temat jej najnowszej książki pt. *Biografia Syna Bożego*. Było ono także okazją do wspomnień na temat dwóch wcześniejszych pozycji, które traktują o Osobie Ducha Świętego i Boga Ojca. Autorka od wielu lat podąża za swoim Bohaterem. Szukała Jego śladów w Ziemi Świętej, księgach Starego i Nowego Testamentu, naukowych opracowaniach, ale przede wszystkim w swoich codziennych doświadczeniach. W *Biografii Syna Bożego* teoria i praktyka dopełniają się.
- Ważnymi elementami życia kulturalnego są występy chóru seminaryjnego Canticum, którego dyrygentem jest ceniony muzyk mgr Andrzej Korzeniowski, Prodziekan Wydziału Twórczości, Interpretacji i Edukacji Muzycznej, wykładowca Akademii Muzycznej w Krakowie. Oprócz przygotowania oprawy muzycznej na różnego rodzaju uroczystościach, chór raz do roku uczestniczy w weekendowych warsztatach, które tym razem odbyły się w Oświęcimiu w dniach 21-23 października. Ich zwieńczeniem była oprawa muzyczna na niedzielnej Mszy Świętej w sanktuarium Matki Bożej Wspomożycielki Wiernych w Oświęcimiu.
- Jak co roku alumni wystawili w okresie Wielkiego Postu na scenie seminaryjnej Mękę Pańską wyreżyserowaną przez Pana Marcina Kobierskiego. Spektakl nawiązywał do Światowych Dni Młodzieży.

ZAKOŃCZENIE

Działalność WSDTS w Krakowie jest możliwa dzięki zaangażowaniu tych wszystkich, którzy tworzą wspólnotę formacyjną: wychowawców, formatorów, spowiedników, wykładowców, starszych współbraci oraz samych alumnów, którzy wnoszą do wspólnoty bogactwo poprzez różne uzdolnienia

i talenty, podpowiedzi i rady, zaangażowanie i odpowiedzialność. Należy wspomnieć i wyrazić wdzięczność także tym wszystkim osobom, które poprzez swoją codzienną pracę w seminarium zapewniają dobre warunki życia, a więc całemu personelowi administracyjnemu i wszystkim pracownikom, darczyńcom i przyjaciółom za ich ofiary i pomoc. W tej grupie są też salezjanie współpracownicy gromadzący się przy seminarium. Szczególne słowo podziękowania należy się tym, którzy jako pierwsi dźwigają ciężar odpowiedzialności za formację młodego pokolenia salezjanów – księżom inspektorom za troskę i obecność oraz księżom ekonomom inspektorialnym.

Ks. Dariusz Kozłowski SDB

Rektor WSDTS w Krakowie

DOI: <http://doi.org/10.21852/sem.2018.1.16>